

Med hensyn til de enkelte bestemmelser i forslaget, henvises nærmere til nr. 1-6 i lovforslaget.

Forslaget er blevet behandlet i det udvalg, som indenrigsministeren nedsatte den 1. september 1983 vedrørende forenklinger og forbedringer i folketingsvalgloven og den kommunale valglov (valglovsudvalget). Udvalget, der er sammensat af repræsentanter fra indenrigsministeriet, statsministeriet, Amtsrådsforeningen i Danmark samt Københavns og Frederiksberg kommune, har kunnet tilslutte sig forslaget. Udvalget har dog peget på, at der vil være visse fejlmuligheder forbundet med udarbejdelsen af de to slags valglister samt efterfølgende udsendelse af nye valgkort til vælgere, der er flyttet fra en kommune til en anden mellem 18. og 11.-dagen før valget.

b. Ændring af reglerne om udformning af stemmesedler.

Forslaget skal ses på baggrund af henvendelser til indenrigsministeren fra Nordjyllands amtsråd, der har bedt om, at der må blive truffet foranstaltninger til en forenkling af stemmesedlerne til amtsrådsvalgene, således at stemmesedlen bliver mere overskuelig og håndterlig. Problemerne i Nordjyllands amtskommune skyldes, at amtskommunen omfatter 9 folketingsvalgkredse, og at flere af partierne opstiller en kandidatliste i hver opstillingskreds, hvilket medførte, at stemmesedlen ved amtsrådsvalget i 1981 blev 36 cm bred og 125 cm lang.

Det har været overvejet i en under valglovsudvalget nedsat arbejdsgruppe at ændre de gældende regler om stemmesedlernes udformning, således at størrelsen af de stemmesedler, der anvendes til såvel kommunalbestyrelsesvalg som ved valg til amtsrådene, kan blive reduceret.

Årsagen til, at stemmesedlerne kan blive så store, er, at den kommunale valglov ikke indeholder nogen begrænsning af antallet af kandidatlistes, som hvert parti kan lade opstille, og arbejdsgruppen har derfor overvejet at foreslå indført et forbud mod, at et parti opstiller mere end en kandidatliste i hvert amt. Arbejdsgruppen har dog erkendt, at der næppe vil kunne opnås tilslutning til, at et sådant forbud kan gennemføres.

Arbejdsgruppen har i stedet foreslået, at såfremt der opstilles flere kandidatlistes, der indgår listeforbund, da skal de enkelte kandidatlistes opføres på stemmesedlen i to eller flere kolonner ved siden af hinanden. Et sådant forslag vil medføre, at stemmesedlens størrelse formindskes noget, men det vil stadig blive en stemmeseddel af en særdeles betragtelig størrelse. Arbejdsgruppen har derfor fundet det nødvendigt at kombinere forslaget dels

med en bestemmelse om, at det samlede antal kandidater på lister, der har indgået listeforbund, ikke må overstige det antal, der højst må opstilles på en kandidatliste (4 mere end det antal rådsmedlemmer, der skal vælges), dels med en bestemmelse om, at kandidatlistes, der har fået tildelt samme bogstavbetegnelse, kun må indgå ét listeforbund.

Forslaget indeholder herudover nogle konsekvensændringer, samt forslag til enkelte ændringer, hovedsagelig som følge af de ved de sidst afholdte kommunale valg indhøstede erfaringer.

Det af arbejdsgruppen udarbejdede forslag, er blevet godkendt af valglovsudvalget, der i øvrigt har fundet, at som følge af den generelle henvisning i den kommunale valglovs § 41 til § 16, må den i § 16, stk. 5, indeholdte bestemmelse om, at indenrigsministeren, såfremt hensynet til stemmesedlernes indretning og overskuelighed gør det nødvendigt, kan tillade, at kandidaternes navne ikke skal opføres på stemmesedlerne, også kunne finde anvendelse ved amtsrådsvalg i de ekstraordinære situationer, hvor stemmesedlerne ellers ville få en sådan størrelse, at det ikke vil være teknisk muligt at fremstille dem.

c. Ændring af reglerne om udformning af brevstemmesedler.

Den 21. februar 1984 nedsatte indenrigsministeren et udvalg vedrørende brevstemmeafgivning med repræsentanter fra de politiske partier i folketinget og indenrigsministeriet.

Udvalget fik følgende kommissorium: »Udvalget har til opgave at overveje, om der bør foreslås ændrede regler for brevstemmeafgivning ved folketingsvalg, kommunale valg og valg til Europa-Parlamentet.

Udvalget skal navnlig overveje, hvorvidt reglerne bør ændres, således at det bliver lettere for vælgere at afgive brevstemme, og således at der tilvejebringes en mere ensartet bedømmelse af brevstemmerne.

Dersom udvalget finder, at en ændring af de gældende regler er hensigtsmæssig, skal udvalget stille forslag til udformningen af nyt brevstemmemateriale samt ændringsforslag til de gældende bestemmelser.

Den 14. november 1984 afgav udvalget sin betænkning til indenrigsministeren – betænkning nr. 1025 om brevstemmeafgivning – hvori der bl.a. er stillet forslag om ændring af den kommunale valglov for så vidt angår reglerne om brevstemmesedlernes udformning. Forslaget går ud på, at de brevstemmesedler, der skal benyttes ved de kommunale valg, skal påtrykkes rubrikker til anførelse af bog-